

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์วิเคราะห์เนื้อหาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นว่า เนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นเพียงใด

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูที่กำลังสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และ ๒ ในโรงเรียนกลุ่มทดลองหลักสูตรใหม่ จำนวน ๒๕ โรงเรียน ซึ่งกระจายอยู่ในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ กรุงเทพมหานคร รวมตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการศึกษา จำนวน ๑๕๐ คน ดังรายละเอียดตามตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ กลุ่มตัวอย่างประชากรจำแนกตามภาคภูมิศาสตร์

ภาค	จำนวนครู	ร้อยละ
เหนือ	๕๐	๒๒.๒๒
กลาง	๑๕	๑๖.๖๖
ใต้	๑๘	๒๐.๐๐
ตะวันออกเฉียงเหนือ	๒๑	๒๓.๓๓
กรุงเทพมหานคร	๑๖	๑๗.๗๗
รวม	๑๕๐	๑๐๐.๐๐

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างตามการทดลองใช้หลักสูตรในแต่ละภาค ซึ่งกรมวิชาการจัดขึ้น โดยกำหนดให้ภาคเหนือทดลองที่จังหวัดเชียงใหม่ ภาคใต้ทดลองที่จังหวัดสงขลา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือทดลองที่จังหวัดอุบลราชธานี ภาคกลางทดลองที่จังหวัดนครปฐม สุพรรณบุรี ชัยนาทและสมุทรสาคร และส่วนกลางทดลองที่กรุงเทพมหานคร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อเนื้อหาหลักสูตรประถมศึกษา กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๘ ซึ่งผู้วิจัยได้นำหัวข้อในเนื้อหาของหลักสูตรมาเป็นข้อความถาม มีทั้งหมด จำนวน ๑๕๕ หัวข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นข้อความซึ่งถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร การตอบแบบสอบถามให้ผู้คอยอ่านข้อความในแบบสอบถามทีละข้อ แล้วพิจารณาว่า ข้อความนั้นมุ่งตรงมาสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการเฉพาะของท้องถิ่นเพียงใด โดยยึดถือท้องถิ่นชุมชน ที่ผู้ตอบอาศัยอยู่เป็นเกณฑ์พิจารณาว่าเหมาะสมในระบับความคิดเห็นเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ลงในช่องตัวเลขในกระดาษคำตอบตารางที่กำหนดให้ ซึ่งกำหนดระดับการพิจารณาความคิดเห็นไว้ดังนี้

- สอดคล้องกับท้องถิ่นมากที่สุด ๕
- สอดคล้องค่อนข้างมาก ๔
- สอดคล้องพอประมาณ ๓
- สอดคล้องเล็กน้อย ๒
- ไม่สอดคล้องเลย ๑

ตัวอย่าง

- (๐) ดวงตากับการมองเห็น
- (๐๐) โรคติดต่อในวัยเด็กที่พบมากในท้องถิ่น

ระดับความเห็นด้วย				
๑	๒	๓	๔	๕
✓				
				✓

ข้อ (O) หมายความว่า เนื้อหาเรื่องดวงตากับการมองเห็น เป็นหัวข้อที่ทุกท้องถิ่นควรต้องเรียนเหมือนกัน เนื้อหาเรื่องโรคทั่วไปไม่เน้นเฉพาะ ท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง

ข้อ (OO) หมายความว่า เนื้อหาเรื่องโรคติดต่อในเด็กที่ พบมากในท้องถิ่น ควรจัดให้สอดคล้องมากที่สุด เพราะเนื้อเรื่องเน้นในท้องถิ่นนั้น ๆ โดยเฉพาะ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังนี้

๑. ขอนหนังสือจากหัวหน้ากองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ถึงครูใหญ่โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างทุกโรงเรียน เพื่อแจ้งให้ ทราบถึงวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
๒. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมกับหนังสือนำ และคำอธิบายการตอบแบบ สอบถามเพิ่มเติมไปให้ครูใหญ่ และอธิบายวิธีตอบแบบสอบถามแก่ครูด้วยตนเอง
๓. แบบสอบถามที่ผู้วิจัยแจกให้แก่ครูแต่ละคนนั้น ครูใหญ่จะเป็นผู้รวบรวม ส่งคืนมาให้ผู้วิจัยทางไปรษณียบาง และผู้วิจัยไปรับด้วยตนเองบาง ภายในระยะเวลา ที่กำหนดไว้ในหนังสือนำ

การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. แบบสอบถามที่แจกไปให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๕๐ ชุด ปรากฏว่า ได้ รับคืนมา ๕๐ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง และแบบสอบถาม ทั้งหมดตอบถูกต้องสมบูรณ์ สามารถนำมาวิเคราะห์ได้
๒. การแสดงความเห็นของผู้ตอบ แสดงเป็นระดับ ๕ ระดับ คือ ผู้ที่ มีความเห็นสอดคล้องกับท้องถิ่นมากที่สุด สอดคล้องค่อนข้างมาก สอดคล้องพอประมาณ

สอดคล้องเล็กน้อย และไม่สอดคล้องเลย การวิเคราะห์จะแทนระดับเหล่านี้ด้วยตัวเลข ๕, ๔, ๓, ๒ และ ๑ ตามลำดับ

๓. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์เป็นรายข้อในแต่ละหน่วยย่อยของหลักสูตรโดยใช้ค่าสถิติดังนี้

๓.๑ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เป็นเครื่องชี้ถึงความสอดคล้องของกลุ่มตัวอย่างต่อเนื้อหาแต่ละส่วนนั้น ๆ ค่าเฉลี่ย มีได้ตั้งแต่ ๑ - ๕ ค่าที่ใกล้ ๕ จะแสดงให้เห็นถึงความเห็นของกลุ่มตัวอย่างว่า เนื้อหา นั้น ๆ สอดคล้องกับท้องถิ่นมาก ถ้าค่าเฉลี่ยใกล้กับ ๑ จะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า เนื้อหา นั้นไม่สอดคล้องกับท้องถิ่น ในที่นี้จะขอตั้งแนวในการตัดสินใจไว้ดังนี้

๑.๐๐ - ๒.๓๓	สอดคล้องกับท้องถิ่นเล็กน้อย
๒.๓๔ - ๓.๖๗	สอดคล้องกับท้องถิ่นปานกลาง
๓.๖๘ - ๕.๐๐	สอดคล้องกับท้องถิ่นมาก

๓.๒ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

๔. การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาหลักสูตรแต่ละรายข้อนั้น แปลผลได้ดังนี้

๔.๑ ถ้ารายข้อใดในหลักสูตร ผู้ตอบมีความเห็นสอดคล้องกับท้องถิ่นเล็กน้อย ไม่ควรนำรายข้อนั้น ๆ ไปปรับปรุงให้เหมาะสมกับท้องถิ่น แต่เป็นรายข้อเนื้อหาที่เหมาะสมกับหลักสูตรแกนกลาง

๔.๒ ถ้ารายข้อใดในหลักสูตร ผู้ตอบมีความเห็นสอดคล้องกับท้องถิ่นปานกลาง ควรนำรายข้อนั้น ๆ ไปปรับปรุงบางส่วนให้เหมาะสมกับท้องถิ่นและบางส่วนเหมาะสมกับหลักสูตรแกนกลาง

๔.๓ ถ้ารายข้อใดในหลักสูตร ผู้ตอบมีความเห็นสอดคล้องกับท้องถิ่นมาก ควรนำรายข้อนั้น ๆ ไปใช้กับท้องถิ่นใด